

Posudek

Miroslav Brichta: *Exilové periodikum Nedělní hlasatel na přelomu let 1989/1990.*
Diplomová práce, strojopis. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav českých dějin. Praha 2012, 100 s.

Práce se zabývá americkým krajanským časopisem (týdeníkem) *Nedělní hlasatel*, přičemž autor především zkoumá, jakým způsobem tento list reflektoval události na přelomu osmdesátých a devadesátých let. Kromě toho práce obsahuje přehled činnosti české a slovenské emigrace s důrazem na její aktivity po roce 1945, krátký text o exilovém tisku a médiích vůbec.

Uvedenou práci předložil Miroslav Brichta k obhajobě již v roce 2012 a tehdy mně byla také poprvé předložena k posouzení. Práci jsem tehdy ve svém posudku k obhajobě nedoporučil a navrhl jsem autorovi, aby ji přepracoval. Oceňuji, že Miroslav Brichta nyní práci rozšířil o část týkající se české a slovenské emigrace a její činnosti po roce 1945, že se rovněž zabývá dalšími periodiky vycházejícími v exilu, jako bylo „Svědectví“ či „Listy“. Ocenil jsem jeho medailony spolupracovníků *Nedělního hlasatele*. Jsem nicméně bohužel nucen konstatovat, že hlavní výhrady, které jsem uvedl ve svém prvním posudku napsaném právě před dvěma lety (dne 13. srpna 2012) stále přetrvávají.

Uvedu nejprve výhrady formální. Diplomová práce musí po formální stránce splňovat hlavní parametry vědecké monografie, což znamená, že na počátku musí být jasně vymezen problém a otázky, na které autor hledá odpověď, potom musí autor seznámit čtenáře s dosavadním stavem bádání a stručně literaturu na uvedené téma a provést její kritiku, a konečně vysvětlit svůj metodologický přístup a seznámit čtenáře s pramennou základnou, kterou využil. V závěru pak má autor shrnujícím způsobem odpovědět na otázky, které si položil v úvodu. Tato struktura je fixní, každý student historie se jí učí znát již v prosemináři. Brichtova práce ale tuto strukturu postrádá. V úvodu si autor sice autor položil některé otázky (položil si např. zajímavou otázku, do jaké míry články v *Nedělním hlasateli* a myšlenkový okruh jeho přispěvatelů ovlivnily politický program Sdružení pro republiku - Republikánské strany československé Miloslava Sládka a orgán této strany „Republika“, resp. českou pravici vůbec), ale v závěru (ani nikde jinde) na ně čtenář nenajde uspokojivou odpověď. Práce ostatně vlastně ani nemá žádný uspokojivý závěr, ale vyústí uje do prázdna. To bohužel ukazuje, že autor zřejmě nezvládl základy práce historika. Tomu nasvědčuje i to, že u seznamu použité literatury na s. 99-110 není u jednotlivých položek uveden nakladatel, místo a rok vydání, tedy základní bibliografické údaje. Jde o pochybení, které je u diplomové

práce těžko prominutelné. Tento nedostatek je o to závažnější, že jsem jej Brichtovi vytkl již ve svém prvním posudku. Je také mírně řečeno problematické, že Brichta (zřejmě ve snaze zvýšit počet stran své práce) do textu místy včlenil celé dlouhé pasáže a někdy i téměř celé články z *Nedělního hlasatele*, přičemž tyto včleněné pasáže mají často několik strojopisných stran (např. teze Milana Zeleného zabírají plné čtyři strany). Autor by měl vědět, že tak rozsáhlé pasáže, pokud je považuje za důležité, je třeba publikovat v příloze, anebo případně v poznámce, a v textu je jen stručně parafrázovat. Neúnosné je také důsledné psaní názvů měsíců v datech s velkým písmenem, které se vyskytovalo již v původním textu. I na tuto chybu jsem upozornil ve svém prvním posudku. Chápu, že počítačový program je nastaven tak, aby po tečce, která následuje po řadové číslovce, psal velké písmeno; je ale povinností každého autora si text po sobě přečíst a opravit. Skutečnost, že autor tuto pravopisnou chybu prakticky nikde neopravil, svědčí o tom, že přenesl zřejmě mechanicky původní neopravený text z první verze své práce z roku 2012.

Moje druhá výhrada se týká tematického rozsahu práce. Nejde mně o počet stran, protože ten je nyní vyhovující (původní práce měla jen 60 stran). Při psaní posudku jsem si totiž musel znovu položit zásadní otázku, zda zpracování článků publikovaných během dvou let v jednom krajanském týdeníku s nepatrným nákladem a minimálním ohlasem splňuje nároky kladené na magisterskou diplomovou práci z hlediska volby tématu. A zde musím trvat na stanovisku, které jsem rovněž vyjádřil již před dvěma lety, totiž že diplomová práce má mít charakter malé monografie a podle toho je třeba volit i námět práce. Parafrázovat obsah jednoho krajanského periodika proto není a nemůže být dostatečným tématem pro diplomovou práci. Jestliže jsem před dvěma lety ve svém posudku psal o potřebě zasadit téma do širšího kontextu, měl jsem na mysli především spojitost mezi krajanskými časopisy a situací v Československu na přelomu osmdesátých a devadesátých let obecně. Tomuto tématu se ale Brichta nevěnuje prakticky vůbec: poté, co napsal o významu „Svědectví“ a „Listů“ se vrací ke zpracování nedělního hlasatele v podstatě stejným způsobem, jaký zvolil již před dvěma lety, byť uznávám, že text je nyní o něco lepší v důsledku připojení krátkých komentářů.

Práce tedy podle mého názoru nesplňuje po stránce formální ani po stránce tematické nároky kladené na magisterskou diplomovou práci a proto ji **nemohu doporučit** k obhajobě.

V Praze, 13. srpna 2014

prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

